

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Skok v negotovost

Tako je nedavno imenoval vojno vodeči nemški general Reichenau. Povzročitelj in početnik napadalne vojne si sicer domišljuje ter pričakuje, da bo njegovo vojno podvzetje gotovo doseglo zmago in s tem zaželeni uspeh. Ob drugačnem pričakovanju menda ne bi vojne začel. Pa se je temeljito zaračunal in zmotil že mnogoteri osvajaletni napadalec. Tako sta leta 1914 začeli vojno, ki je sprožila svetovno vojno, nekdanja avstro-ogrška monarhija in Nemčija. V odil ju je maščevalni namen, za katerim je tičala kot poglavitni nagib osvajaletna težnja. Za gotovo sta pričakovali zmago. Nekdanji nemški cesar Viljem jo je tudi kot gotovo napovedoval z znanim izrekom, ki bi naj bil nekaka prerokba: »Preden pade listje z dreves, se vračamo kot zmagovalci.« Štirikrat je listje padlo z dreves — in Viljem se je vrnil kot premaganec in ubežnik iz lastne države.

Pred letom dni je začela Japonska svoj osvajaletni vojni pohod po Kitajski. V svesti si je bila popolne zmage, ki bo dobojevana če ne v nekaj tednih, pa v nekaj mesecih. Pretekli so tedni, pretekli so meseci, preteklo je leto — a dokončne zmage ni. Nasprotno. Čim več tednov in mesecev se je nanizalo in se niza v železno verigo vojne, tem negotovejša postaja japonska zmaga. Ojačena — prav za prav vzbujena — narodna zavest kitajskega ljudstva, ki je pripravljeno žrtvovati sebe in vse za neodvisnost domovine, predstavlja silo, ki je ne bo mogla dokončno zlomiti nobena osvajaletnost, naj bo še tako organizirana ter tehnično najpopolneje opremljena. Pred očmi japonskih osvajaletcev se pojavlja ob mandžursko-ruski meji še druga pošast, ki ogroža in zmanjšuje njihovo upanje v gotovo zmago: postava do zob oboroženega ruskega medveda. Za zdaj se je ta medved vdal v premirje. Ali pa bo to premirje tudi talno? Težave japonskih osvajaletcev se množijo in z njimi se rahlja prejšnja trdna zavest gotovosti. Nazorno poučen in učinkovito svarilen primer za vsa diktatorska vladstva z osvajaletnimi težnjami, naj se nahajajo v tem ali drugem delu sveta.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Velika pridobitev za Slovence ob 20 letn. Jugoslavije

Ob 20 letnici Jugoslavije je sprejel ministrski svet na seji 12. avgusta na predlog prosvetnega ministra uredbo o ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, ki je najlepši dar Slovincem za 20 letni državni jubilej. Naloga Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani bo: gojiti znanost, podpirati razvoj umetnosti, pokreniti in podpirati znanstvena raziskovanja ter izdajati znanstvena dela. Akademija se bo vzdrževala z lastnim premoženjem, z dohodki prodanih del, z volili in

prostovoljnimi prispevki. Vsako leto bo vstavilo prosvetno ministrstvo za akademijo posebno postavko v državni proračun. Slovenska Akademija znanosti in umetnosti bo imela največ 30 rednih članov, dopisnih do 60, število častnih članov pa ni omejeno. Predsedstvo in prvi člani nove ustanove bodo imenovani na predlog prosvetnega ministra s kraljevim ukazom že septembra in bo pričela Akademija z rednim delom že to jesen.

28. avgusta tabor v Ljutomeru

V proslavo obletnice I. slovenskega tabora bo v nedeljo, 28. avgusta v Ljutomeru pod pokroviteljstvom našega narodnega voditelja g. dr. Antona Korošca narodni tabor. — V soboto, 27. avgusta, zvečer ob osmih bodo zagoreli kresovi na gričkih Slovenskih goric. Istočasno bo v dvorani Katoliškega doma akademija. — V nedeljo, 28. avgusta, ob petih budnice. Do osmih prihod posameznih skupin na zbirališča. Po prihodu jutranjega vlaka iz Ormoža bo sprejem gostov na kolodvoru, nato sprevid vseh organiziranih skupin po mestu na glavni trg. Ob pol desetih na glavnem trgu pridiga, katero bo imel naš rojak vseučiliški profesor, prelat dr. Matija Slavič. Po pridigi sv. maša. Med sv. mašo ljudsko petje. Peli bomo: »Kraljevo znamenje, križ stoji«, »Lepa si, lepa si, roža Marija«, »Pridi molit, o kristjan«, »Angel Gospodov«. Takoj po sv. maši bo zborovanje na glavnem trgu, na katerem bodo govorili: notranji minister g. dr. Anton Korošec,

predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec, predsednik ZFO g. dr. Stanislav Žitko, banski svetnik g. Alojzij Štuhec. Tabor bomo zaključili s pesmijo »Hej Slovinci«, nato odhod v organiziranih skupinah.

Ob dveh popoldne bodo v farni cerkvi večernice, nato mladinski telovadni nastop slovenske fantovske ekipe. Po nastopu prelepe predelje z narodnimi običaji in raznimi igrami na telovadišču Katoliškega doma. Vstop na telovadišče bo dovoljen vsem, ki bodo imeli taborski znak.

Vse organizirane skupine kakor tudi ostalo občinstvo ima svoja določena zbirališča, ki jih bodo kazovali reditelji. Za shrambe koles, vozov in avtomobilov je poskrbljeno.

Narodni tabor v Ljutomeru 28. avgusta bo eden izmed največjih prireditev, kar jih je bilo do sedaj v Preleki. Vršil se bo ob vsakem vremenu in mora biti mogočna manifestacija slovenske zavesti.

Na veselo svidenje 28. avgusta!

Milijonska škoda zaradi povodnji

V noči na 11. avgust se je sredi med deževjem utrgal še oblak in siloviti nalivi so povzročili milijonsko škodo v Šaleški in Mislinjski dolini. V Hudi luknji tik ob Paki je odnesla voda 200 m banovinske ceste. Tam, kjer je bila poprej cesta, teče sedaj voda. Promet je onemogočen za 14 dni med Velenjem in Gornjim Doličem in morajo ljudje potovati na Vitanje-Vojnik-Novo cerkev-Dobruno-Velenje. To velja za potovanje v Velenje, Šoštanj, Savinjsko dolino ali proti Ljubljani. V Selu je razdrila voda železniško progo na dolžino 15 m in se je vršil promet nekaj časa s prestopanjem.

Na dolžino 300 m je bil prekinjen celo brozjavni promet za osem ur. Plazovi so zasuli za par dni cesto Dolič-Vitanje-Dolič. Okrajni načelnik iz Slovenjgradca in predsednik cestnega odbora s tehničnim osebje so ugotovili, da znaša škoda zaradi porušeni banovinskih cest 100.000 din, na občinskih razdejanih mostovih in cestah 200.000 din. Na poljih in na odnešenih žagah je škoda za 700.000 din. Skupno sta oškodovani Šaleška in Mislinjska dolina za en milijon dinarjev. Škodo bo še precenila banska uprava, ki bo nakazala tudi nujno pomoč.

Pol metra snega v sredini avgusta na Angleškem

Iz Londona poročajo 13. avgusta: V Angliji so zavladale zadnje dni nenavadne vremenske razmere. Dočim imajo na jugu in zapadu hudo vročino z nevihtami, je za-

vladala v pokrajinah severno od Londona pa do škotske meje praveca zima. Že dva dni divjajo snežni viharji, tako da je ves promet v zastoju. Padlo je pol metra snega.